

การพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์เครื่องใช้จากผ้าสู่ชุมชน ในเขตจังหวัดลพบุรี

Development of Fabric Products and Technology Transfer to Lopburi Communities

บุษรา สร้อยระย้า¹ วลัย หุตะโกวิท² จุฑาทิพ รัตนนะรพันธ์¹ และเสาวลักษณ์ คงกาญจฉาย^{1*}

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มทร.พระนคร กทม. 10300

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหาร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มทร.พระนคร กทม. 10300

บทคัดย่อ

โครงการวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองและถ่ายทอดการทำผลิตภัณฑ์จากผ้าสู่ชุมชนในเขตจังหวัดลพบุรี ภายใต้ขอบเขตของการใช้ผ้าฝ้ายและผ้าไหมของชุมชนในเขตจังหวัดลพบุรี ได้ทำการฝึกอบรม 2 หลักสูตร โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอบรมรวม 60 คน ประเมินหลักสูตร และกระบวนการฝึกอบรมโดยใช้แบบสอบถาม แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ผลจากการประเมินพบว่า ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากทุกข้อ ด้านโครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากทุกข้อ ด้านกิจกรรมการฝึกอบรมมีความเหมาะสมในระดับมากทุกข้อ ส่วนวิทยากรมีความเหมาะสมมากที่สุดทุกข้อ ด้านวัสดุอุปกรณ์ เอกสารประกอบการอบรม สถานที่ฝึกอบรม มีความเหมาะสมในระดับมากทุกข้อ

Abstract

The objectives of this project were to develop household items using cotton and silk fabrics weaved from local communities in Lopburi province and to transfer the developed technique to those communities, in order to increase their incomes and also create the new career. There were 60 participants who were trained for two training courses. After training, the participants' satisfaction on the curriculums and training methods were evaluated by a mean of questionnaire. Then, the average values were determined and used to represent the results. The results were concluded that the objectives of the curriculums as well as their structures were mostly suitable in every aspect. The satisfaction on activities during the training, training equipment (materials and books), and place were rated in the "high level", while the satisfaction on the instructors was rated in the "highest level".

คำสำคัญ : ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้จากผ้า

Key words : Fabric Products

1. บทนำ

นโยบายของรัฐบาลให้ความสำคัญมุ่งเน้นที่ การพึ่งพาตนเอง ส่งเสริมให้ผู้ผลิตชุมชนนำภูมิ- บัญญาพื้นบ้าน และทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมา พัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ออกจำหน่ายและให้มีการผลิต เพื่อการส่งออก รวมทั้งรณรงค์ให้ประชาชนนิยมใช้ สินค้าภายในประเทศ ตามแนวคิดของสินค้า หนึ่ง ตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่มุ่งส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน การที่จะสามารถแข่งขัน ได้ในตลาดระดับต่างๆ นั้น จำเป็นจะต้องพัฒนา อุตสาหกรรมที่มีรากฐานจากภูมิปัญญาไทย สามารถ ออกแบบผลิตภัณฑ์สร้างเอกลักษณ์ของตัวสินค้าให้ มีความแตกต่าง และความโดดเด่น รวมทั้งได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของตลาด และสามารถพัฒนาคุณภาพ สู่มาตรฐานระดับประเทศและระดับสากลต่อไป

ผลิตภัณฑ์จากสิ่งทอประเภทผ้าทอมือ หรือ ที่เรียกกันว่าผ้าไทยเป็นผลิตภัณฑ์กลุ่มหนึ่งที่รัฐบาล ให้ความสำคัญในการส่งเสริม และสนับสนุนทั้งด้าน ผู้ผลิตและผู้บริโภค ซึ่งผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องใช้ที่ ทำจากผ้า ได้รับความสนใจจากผู้บริโภคทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็น ผลิตภัณฑ์ที่สามารถแสดงเอกลักษณ์และวัฒนธรรม ไทย รวมทั้งสภาพความเป็นอยู่ของท้องถิ่นได้เป็น อย่างดี (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2539) ในการ พัฒนาผลิตภัณฑ์ดังกล่าวปัจจุบันมีหลายหน่วยงาน รับผิดชอบดำเนินการ เพื่อสนองนโยบายตามโครงการ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ของสำนักงานมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ซึ่งสนับสนุนในด้านการ กำหนดมาตรฐาน และการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ ให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่ยอมรับและสามารถประกันคุณภาพ แก่ผู้บริโภค

เพื่อเป็นการร่วมสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จึงมี ความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ จากผ้า ให้มีหลากหลายรูปแบบและได้มาตรฐาน โดย

มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าโดย การแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์แบบต่างๆ เพื่อเพิ่มมูลค่า ให้กับสินค้าประเภทผ้าทอมือ โดยเน้นการใช้ผ้าทอ มือที่มีอยู่ในท้องถิ่น และรูปแบบเป็นไปตามความ ต้องการของผู้บริโภค นอกจากนั้นยังช่วยสนับสนุน และส่งเสริมการพัฒนาการผลิตในระดับชุมชน เพื่อให้ ชาวบ้านในชุมชนสามารถพัฒนาคุณภาพของ ผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ และสามารถ แข่งขันในตลาดได้ โดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ เหมาะสมไปสู่ผู้ผลิตระดับชุมชนโดยเฉพาะในเขต จังหวัดลพบุรี ซึ่งมีความพร้อมทางด้านทรัพยากร วัตถุดิบโดยเฉพาะประเภทผ้าทอมือ และภูมิปัญญา ท้องถิ่นด้านการทอผ้าเป็นที่ยอมรับและรู้จักกันอย่าง แพร่หลาย เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ จากผ้าให้ได้ตามมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค และสามารถพัฒนาเพื่อการแข่งขันในตลาดทั้งภายใน ประเทศและตลาดต่างประเทศได้ต่อไป

2. วิธีการศึกษา

2.1 ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และรวบรวม ข้อมูลพื้นฐานจากโครงการเผยแพร่และพัฒนา ผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมือง ที่ดำเนินการฝึกอบรม ในเขตจังหวัดลพบุรี ซึ่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลพระนคร วิทยาเขตชัชวาลย์ เป็นผู้รับผิดชอบ โครงการในปี 2545

2.2 ออกแบบผลิตภัณฑ์พร้อมภาพเขียน เหมือนจริง (Rendering) โดยผู้เชี่ยวชาญจากสาขา ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าและเส้นใย การตลาด ศิลปกรรม คหกรรมศาสตร์ ตามประเภท ของผลิตภัณฑ์

2.3 สร้างแบบสำหรับการจัดทำผลิตภัณฑ์ ขั้นตอนนี้จะเป็นขั้นตอนแรกของการแปลง คุณลักษณะของผลิตภัณฑ์จากภาพเขียนเหมือนจริง เป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบ โดยการสร้างแบบของ ผลิตภัณฑ์เป็นภาพลักษณะสามมิติที่แสดงความกว้าง

ขาว และภาพหน้าตัด ซึ่งประกอบด้วยรูปแบบ สี และขนาด จากแบบที่สร้างขึ้นแล้วทดลองจัดทำผลิตภัณฑ์เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ของรูปแบบและขนาด หลังจากนั้นจะปรับแต่งจนได้แบบที่สมบูรณ์

2.4 จัดเตรียมและทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบ หลังจากปรับปรุงแบบที่สามารถใช้ในการจัดทำผลิตภัณฑ์ได้แล้ว ผู้วิจัยจะจัดเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ เช่น ผ้า และวัสดุประกอบและตกแต่งเพื่อใช้ในการจัดทำ และการตกแต่งผลิตภัณฑ์ตามที่กำหนดไว้ในแบบ เมื่อเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยจะดำเนินการจัดทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

2.5 สร้างหลักสูตรที่เป็นกรอบทิศทางในการฝึกอบรมที่ช่วยให้ผู้ผลิต คือประชาชนในชุมชนมีสมรรถภาพทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ การทำผลิตภัณฑ์จากผ้า และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาฝีมือแรงงานในเรื่องการฝึกอบรม ซึ่งโครงร่างหลักสูตรจะประกอบด้วยชื่อหลักสูตร ชื่อวิชา (งาน) วัตถุประสงค์ หัวข้อ จุดมุ่งหมายเฉพาะ เนื้อหาการฝึกอบรม กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม และวิธีการประเมินผล

2.6 เตรียมการและดำเนินการฝึกอบรม จัดเตรียมสถานที่ วิทยากร ผู้เข้าอบรม และสิ่งอำนวยความสะดวก (วัสดุอุปกรณ์, เอกสารประกอบการอบรม และอื่น ๆ) และดำเนินการฝึกอบรม

2.7 ประเมินผลการอบรม และประเมินผลหลักสูตร วิเคราะห์และสรุปผลข้อมูลที่ได้

3. ผลการศึกษาและอภิปรายผล

3.1 ผลการวิจัย โครงการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์เครื่องใช้จากผ้าสู่ชุมชนในเขตจังหวัดลพบุรี ประกอบด้วยข้อมูลจากการสำรวจความต้องการฝึกอบรม และการประเมินหลักสูตรและกระบวนการฝึกอบรม ผลการสำรวจความต้องการเข้าอบรม และผลการประเมินหลักสูตรและกระบวนการฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน ได้ผลการศึกษาดังนี้

ข้อมูลพื้นฐานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ตารางที่ 1 แสดงค่าร้อยละจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	4	6.67
20-29 ปี	5	8.33
30-39 ปี	20	33.34
40-49 ปี	11	18.33
50-59 ปี	15	25
สูงกว่า 59 ปี	5	8.33
รวม	60	100.00

ตารางที่ 2 แสดงค่าร้อยละจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับจ้าง	23	38.33
ทำไร่-ทำนา	19	31.67
เย็บผ้า-ทอผ้า	10	16.67
แม่บ้าน	4	6.67
ค้าขาย	2	3.33
นักเรียน	2	3.33
รวม	60	100.00

ตารางที่ 3 แสดงค่าร้อยละจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีรายได้ประจำ	9	15
ต่ำกว่า 1,000 บาท	-	-
1,000-5,000 บาท	51	85
5,000-10,000 บาท	-	-
สูงกว่า 10,000 บาท	-	-
รวม	60	100.00

ตารางที่ 4 แสดงค่าร้อยละจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ได้ศึกษา	48	-
ระดับประถม	10	80
ระดับมัธยม	1	16.66
ระดับ ปวส.	1	1.67
ระดับปริญญาตรี	-	1.67
รวม	60	100.00

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าความเหมาะสม
ของความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร
ฝึกอบรมจำแนกเป็นรายด้าน

ข้อคำถาม	ค่าเฉลี่ย	ระดับความเหมาะสม
ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรฝึกอบรม		
ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร		
1. สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าอบรม	4.12	มาก
2. สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน	4.30	มาก
ด้านโครงสร้างของหลักสูตร		
3. จำนวนเวลาที่อบรมภาคทฤษฎี	3.80	มาก
4. จำนวนเวลาที่อบรมภาคปฏิบัติ	3.98	มาก
5. จำนวนเวลาที่อบรมตลอดหลักสูตร	3.82	มาก
ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร		
6. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.13	มาก
7. เรียงลำดับได้เหมาะสม	4.35	มาก
8. เป็นความรู้ที่ทันสมัยเหมาะสมกับปัจจุบัน	4.37	มาก
9. ผู้เข้าอบรมสามารถนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพที่ทำอยู่ได้	4.30	มาก
10. ความเหมาะสมของเนื้อหาโดยรวม	4.17	มาก
ด้านกิจกรรมการฝึกอบรม		
11. กิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	4.25	มาก
12. กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมเกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระได้ดี	4.40	มาก
13. กิจกรรมก่อให้เกิดแรงจูงใจในการอบรม	4.38	มาก

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเหมาะสม
ของความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึก
อบรมจำแนกเป็นรายด้าน

ข้อคำถาม	ค่าเฉลี่ย	ระดับความเหมาะสม
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรมด้านวิทยากร		
1. จำนวนวิทยากร	4.53	มากที่สุด
2. วิทยากรมีการเตรียมการอบรมอย่างดี	4.55	มากที่สุด
3. ความรู้ของวิทยากรเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของหลักสูตร	4.53	มากที่สุด
4. ทักษะความชำนาญในการทำผลิตภัณฑ์ของวิทยากร	4.58	มากที่สุด
5. ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร	4.62	มากที่สุด
6. การตอบข้อซักถามและการให้คำปรึกษาแนะนำของวิทยากร	4.55	มากที่สุด
ด้านวัสดุอุปกรณ์		
เอกสารประกอบการอบรมและห้องฝึกอบรม		
7. ความเพียงพอของวัสดุฝึก	4.35	มาก
8. คุณภาพของวัสดุฝึก	4.28	มาก
9. ความเพียงพอของอุปกรณ์และเครื่องใช้ ที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติ	4.27	มาก
10. ความมีประสิทธิภาพของอุปกรณ์และเครื่องใช้ ที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติ	4.4	มาก
11. ความเพียงพอของเอกสาร	4.42	มาก
12. ขนาดของห้องฝึกอบรม	4.17	มาก
13. การจัดห้องปฏิบัติการเหมาะสมกับกิจกรรม	4.10	มาก
14. ความน่าสนใจและเหมาะสมของตัวอย่างผลิตภัณฑ์	4.32	มาก
ด้านการดำเนินการฝึกอบรม		
15. วิทยากรใช้เวลาตรงตามตารางที่กำหนด	4.43	มาก

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเหมาะสมของความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรมจำแนกเป็นรายด้าน (ต่อ)

ข้อคำถาม	ค่าเฉลี่ย	ระดับความเหมาะสม
16. วิทยาการแจ้งวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้ผู้เข้าอบรมทราบก่อนการอบรม	4.38	มาก
17. จัดการอบรมครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	4.47	มาก
18. กระบวนการอบรมมีการส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมสามารถสร้างงานสร้างอาชีพได้ด้วยตัวเอง	4.47	มาก
19. กระบวนการฝึกอบรมส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพการทำงานผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือและผลิตภัณฑ์จากผ้าที่มีในชุมชน	4.47	มาก

3.2 การวิจารณ์ผล เนื่องจากจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชุมชนที่อยู่ในระดับรากหญ้ามีการศึกษาน้อยเป็นผลทำให้มีรายได้ต่ำ และจะเห็นได้ว่า ผู้ที่เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างซึ่งมีความต้องการสร้างงานสร้างอาชีพที่มั่นคงและมีรายได้แน่นอน แต่ยังขาดโอกาสและมีปัญหาด้านการลงทุน ต้องการได้รับเงินงบประมาณสนับสนุนเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในกลุ่ม ดังนั้นการพัฒนาจึงควรทำอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาให้กลุ่มชุมชนเข้มแข็ง รู้จักการนำความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดจากหน่วยงานต่างๆ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืนและพอเพียง

4. สรุป

การดำเนินงานโครงการครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและพัฒนาการทำผลิตภัณฑ์จากผ้า ในระดับชุมชน ถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์จากผ้า และให้คำปรึกษาแนะนำในด้านการพัฒนารูปแบบตามความต้องการของผู้บริโภค โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ด้านผ้าทอมือ ผลิตภัณฑ์จากผ้าทอมือ และกลุ่มเป้าหมาย
2. สร้างเครื่องมือ
3. สำรวจความต้องการฝึกอบรม
4. จัดทำหลักสูตรฝึกอบรม
5. จัดทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบ เตรียมสื่อและเอกสารที่ใช้ในการฝึกอบรม
6. ดำเนินการฝึกอบรม
7. ประเมินผลหลักสูตรและกระบวนการฝึกอบรม

การดำเนินงานครั้งนี้ได้ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์จากผ้าโดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นกลุ่มชุมชนอำเภอสระโบสถ์ และอำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี จำนวน 60 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย หลักสูตรการฝึกอบรม แบบสอบถามความต้องการเข้าอบรม แบบประเมินหลักสูตรและกระบวนการฝึกอบรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ คือ สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

สรุปผลการประเมิน

สรุปผลการสำรวจได้ดังนี้

ความต้องการเข้าอบรม

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี มีอาชีพหลักรับจ้าง รายได้ต่อเดือนระหว่าง 1,000-5,000 บาท จบการศึกษาระดับประถม และมีสถานภาพสมรสเป็นส่วนใหญ่ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คือจำนวน 47 คน เคยเข้ารับการฝึกอบรมมาก่อน โดยอบรมเรื่อง การตัดเย็บเสื้อผ้า การเย็บหมวกและกระเป๋า การเย็บเสื้อผ้าโหล จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน และ สอช.

ความต้องการอื่นๆ และข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการได้รับเงินงบประมาณสนับสนุนเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในกลุ่ม และต้องการวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการตัดเย็บ โดยเฉพาะในวันที่ฝึกอบรมต้องการวัสดุอุปกรณ์แจกให้ครบทุกคน

การประเมินหลักสูตรและกระบวนการฝึกอบรมโดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 60 คน พบว่าความเหมาะสมด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ด้านโครงสร้างหลักสูตรอยู่ในระดับเหมาะสมมาก เช่นเดียวกับด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตรและด้านกิจกรรมการฝึกอบรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก สำหรับด้านวิทยากรพบว่าความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ในทุกๆ รายด้าน ความคิดเห็นด้านวัสดุอุปกรณ์ เอกสารประกอบการอบรม และห้องฝึกอบรม อยู่ในระดับเหมาะสมมาก และความคิดเห็นด้านการดำเนินการฝึกอบรม อยู่ในระดับเหมาะสมมากในทุกๆ รายด้าน

สำหรับข้อเสนอแนะของผู้เข้าอบรมพบว่ามีผู้เสนอแนะเพียง 11 คน โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ให้มีการฝึกอบรมแบบนี้อีกแต่เปลี่ยนเป็นการฝึกอบรมด้านการทำผลิตภัณฑ์อื่นๆ อีก เช่น กระเป๋าและเป้สำหรับวัยรุ่น

2. ให้เพิ่มระยะเวลาในการฝึกอบรมให้มีจำนวนวันมากขึ้น

3. มีผู้แสดงความคิดเห็นในเรื่องของหลักสูตรเป็นสิ่งที่ชุมชนต้องการ และทำให้เกิดความรู้ที่จะนำไปประกอบอาชีพได้

ข้อเสนอแนะในการทำโครงการครั้งต่อไป

1. ควรมีการฝึกอบรมกระจายไปสู่ชุมชนอื่นๆ ให้ทั่วถึงโดยเฉพาะในชนบทที่ห่างไกลจากตัวเมือง

2. ควรศึกษาพัฒนา รูปแบบผลิตภัณฑ์ประเภทต่างๆ โดยใช้วัสดุจากผ้าที่ชุมชนออกแบบ ลวดลายได้ด้วยตัวเอง

3. ควรมีการฝึกอบรมและให้ความรู้แก่ชุมชนในเรื่องการตลาดควบคู่กันไปด้วย โดยเฉพาะในเรื่องการออกแบบและการเลือกใช้วัสดุ รวมทั้งบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับความต้องการของผู้บริโภค

รูปที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ณ อำเภอเมือง และอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

รูปที่ 2 การฝึกอบรมหลักสูตรที่ 1 ณ ชุมชน ตำบลมหาโพธิ์

รูปที่ 3 การฝึกอบรมหลักสูตรที่ 2 ณ ศูนย์ฝึก อาชีพองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโป่ง

5. กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยครั้งนี้ เกิดขึ้นและสำเร็จได้ เพราะได้รับความอนุเคราะห์การสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ทั้งนี้คณะผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์นายแพทย์สมเกียรติ วัฒนศิริชัยกุล ประธานคณะกรรมการเครือข่ายการวิจัยภาคกลาง ตอนบนซึ่งเป็นผู้ให้โอกาสโดยพิจารณาให้ทุนแก่คณะผู้วิจัย ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตโชติเวช ที่ได้ให้การสนับสนุนรวมทั้งให้ความอนุเคราะห์ในการใช้สถานที่ เครื่องมือ เครื่องใช้อุปกรณ์ต่างๆ และคณะวิทยากรในการถ่ายทอดเทคโนโลยี ขอขอบคุณคณะเจ้าหน้าที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลพบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ประสานงานด้านการสำรวจความต้องการเข้าอบรม และติดต่อสถานที่จัดฝึกอบรม ขอขอบคุณกลุ่มชุมชนตำบลมหาโพธิ์ อำเภอสระโบสถ์ และกลุ่มชุมชนตำบลห้วยโปร่ง อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์สถานที่ในการฝึกอบรม และให้ความร่วมมือในการเข้ารับการฝึกอบรม จนกระทั่งโครงการประสบความสำเร็จได้ด้วยดี และขอขอบคุณบุคลากรทุกฝ่ายทุกท่านของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตโชติเวช ที่มีส่วนในความสำเร็จของโครงการครั้งนี้

6. เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. 2539. **แผนแม่บทเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ.** อุตสาหกรรมสาร. มปท.
- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. 2546. **สุดยอดหมู่บ้านอุตสาหกรรมและผ้าไทย ครั้งที่ 2.** เอกสารประกอบการจัดงาน ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค.
- เกษมศักดิ์ วิจิตเชื้อ. 2524. **หัตถกรรมพื้นบ้านกับการพัฒนาชนบท.** อุตสาหกรรมสาร.
- จเด็จ อินสว่าง. 2544. **เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์”.** วันจันทร์ที่ 30 เมษายน 2544 ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล. กรุงเทพฯ : กรมการพัฒนาชุมชน.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2534. **โครงการสำรวจความต้องการของนักท่องเที่ยวในเรื่องของการซื้อสินค้าของที่ระลึกปี 2533.** การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ : มปท.
- ชูศรี เทพประทุม. 2534. **โครงการออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าทอมือ.** กรุงเทพฯ.
- ทองสุข วันแสน. 2537. **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการทอผ้าไหมมัดหมี่สำหรับประชาชนในชนบท.** กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ดุขุฎิบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- น้อย ศิริโชติ. 2524. **เทคนิคการฝึกอบรม.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ปาน สวัสดิ์สาถิ. 2531 **คู่มือการประเมินผลและติดตามผลการฝึกอบรมสำหรับผู้รับผิดชอบโครงการ ฝึกอบรม/สัมมนา.** ฝ่ายการอบรมและพัฒนาสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- David, Pratt. 1980. **Curricuim : Design and Development.** New York : Harcourt Brace Jovanovich Inc.